

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRSA.1

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V1

NOVEMBER 2014

WES-KAAP

PUNTE: 120

TYD: 2½ uur

Hierdie vraestel bestaan uit 20 bladsye.

OGGENDSESSIE

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit VIER afdelings:

AFDELING A:	Leesbegrip	(30 punte)
AFDELING B:	Opsomming	(10 punte)
AFDELING C:	Taalstrukture en -konvensies	(40 punte)
AFDELING D:	Letterkunde	(40 punte)

2. Beantwoord AL die vrae.
3. Begin ELKE afdeling op 'n NUWE bladsy.
4. Trek 'n streep ná elke afdeling.
5. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik word.
6. Laat 'n reël na elke antwoord oop.
7. Gee besondere aandag aan spelling en sinsbou.
8. Voorgestelde tydsindeling:

AFDELING A: 50 minute
AFDELING B: 30 minute
AFDELING C: 40 minute
AFDELING D: 30 minute
9. Skryf netjies en leesbaar.

AFDELING A: LEESBEGRIJP**VRAAG 1****TEKS A: TYDSKRIFARTIKEL**

Lees die tydskrifartikel hieronder en beantwoord die vrae.

DIE ONTWIKKELING VAN GELD

1. Ons gebruik deesdae geld om vir goedere en dienste te betaal, maar daar was nie altyd geld soos ons dit vandag ken nie. Baie jare gelede het mense besigheid met mekaar gedoen deur verskillende goed (ruilmiddele) onder mekaar te ruil.
2. Oral in Afrika was skape, beeste en bokke nog altyd 'n belangrike ruilmiddel. Vandag nog word beeste vir goedere geruil en dit word ook aangehou om te slag vir kos of om swaar vragte te trek.
3. Die ou Egiptenare het edelmetale soos goud, silwer, yster en koper as geld gebruik. Goud was die belangrikste edelmetaal omdat dit nie verkleur of roes nie.
4. In die Middeleeue (400–1500 n.C.) het Europese seevaarders hulle edelmetale vir papier, parfuum en speserye geruil. Mense het veral speserye geruil, want hulle het dit in kos en as medisyne gebruik.
5. Omdat al hoe meer mense begin het om goedere onder mekaar te ruil, is daar begin om munte te druk. Dit was die begin van geld soos ons dit vandag ken. Toe daar nie meer genoeg goud was om te munt nie, het die mense silwer gebruik.
6. In 1704 het John Law, 'n Skotse bankier, voorgestel dat mense eerder papiergeeld as munte moes gebruik. Daarna het mense begin om banknote te gebruik. In Suid-Afrika het die geldstelsel ook oor baie jare heen ontwikkel. In 1803 is note vir die eerste keer in Suid-Afrika gedruk.
7. Elke land het sy eie geldeenheid, bv. die dollar in die VSA. Al die Europese lande wat deel is van die Europese Unie, bv. Nederland en België, het dieselfde geldeenheid, nl. die euro. Toe Suid-Afrika in 1961 'n republiek geword het, het ons geld van die pond na die rand verander.
8. Die Suid-Afrikaanse Reserwebank is die enigste instansie in ons land wat geld mag laat druk. In 1992 het ons 'n stel banknote met 'n safari-tema in Suid-Afrika begin gebruik. Op hierdie note verskyn die "Groot Vyf". Dit is die leeu, luiperd, olifant, renoster en buffel.

9. In Februarie 2013 het ons 'n nuwe stel banknote begin gebruik, maar die ou note mag ook nog gebruik word. Op hierdie nuwe banknote is die gesig van oudpresident Nelson Mandela op die voorkant en die "Groot Vyf" op die agterkant. Mense praat van hierdie banknote as "Randelas". Omdat skelms banknote maklik vervals, het die Reserwebank sekere dinge op die note aangebring sodat hierdie note nie vervals kan word nie. Daar is 'n watermerk, spesifieke nommers en 'n stel klein kolletjies op die "Randelas".
-
10. Deesdae betaal mense met kontant, 'n kredietkaart of 'n tjek as hulle by winkels koop. As 'n mens 'n kredietkaart gebruik, beteken dit dat jy nou iets koop, maar eers later daarvoor betaal.
-
11. Met al die moderne tegnologie wat beskikbaar is, hóef 'n mens nie eens winkel toe te gaan om dinge te gaan koop nie. Jy kan dinge aanlyn bestel en koop deur jou rekenaar of selfoon te gebruik.

[Verwerk uit: *Huisgenoot*, 13 November 2013]

- 1.1 Voltooi die sin hieronder deur EEN woord uit paragraaf 1 in te vul.
 Deesdae ... ons vir die dinge wat ons koop, maar baie jare gelede het mense dinge geruil. (1)
- 1.2 Waarom hou die mense in Afrika beeste aan? Noem DRIE redes. (3)
- 1.3 Waarom was goud vir die Egiptenare die belangrikste edelmetaal? Noem EEN rede. (1)
- 1.4 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf slegs die vraagnommer (1.4) en die letter (A–D) neer.
 Eue gelede het Europese seevaarders veral ... gekoop.
 A silwer, koper en yster
 B beeste, velle en skape
 C papier, parfuum en speserye
 D kos, medisyne en materiaal (1)
- 1.5 Waarvoor het mense speserye wat hulle geruil het, gebruik? Noem net EEN gebruik. (1)
- 1.6 Waarvan het die mense munte gedruk toe daar nie meer genoeg goud was nie? (1)
- 1.7 Skryf VYF AGTEREENVOLGENDE woorde uit paragraaf 6 neer wat beteken dat die Suid-Afrikaanse geldstelsel nie altyd was soos ons dit nou ken nie. (1)

- 1.8 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf slegs die vraagnommer (1.8) en die letter (A–D) neer.

As 'n mens Nederland toe gaan, sal jy die ... as geld gebruik.

- A dollar
 - B rand
 - C pond
 - D euro
- (1)

- 1.9 1.9.1 Wat is Suid-Afrika se geldeenheid? Skryf net EEN woord neer. (1)

- 1.9.2 In watter jaar het Suid-Afrika hierdie geldeenheid aanvaar? (1)

- 1.9.3 Waarom het dit huis in hierdie jaar gebeur? (1)

- 1.10 Die "Groot Vyf" is op ons banknote. As ons besluit om die "Leeu" van die R50-note af te haal, watter dorp of stad dink jy moet ons op die R50-note druk? Motiveer jou antwoord. (2)

- 1.11 Vanaf Februarie 2013 mag mense **nie meer die note** met die "Groot Vyf" voorop **gebruik nie**.

Sê of hierdie stelling WAAR of ONWAAR is en motiveer jou antwoord met 'n aanhaling uit paragraaf 9. (1)

- 1.12 Uit watter TWEE woorde is die woord "Ranelas" afgelei? (2)

- 1.13 Dink jy dit is goed dat Nelson Mandela se gesig op Suid-Afrika se banknote verskyn? Sê JA of NEE en motiveer jou antwoord. (1)

- 1.14 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf slegs die vraagnommer (1.14) en die letter (A–D) neer.

As skelms banknote vervals, beteken dit dat hulle die banknote ...

- A verkoop.
 - B namaak.
 - C verruil.
 - D wegsteek.
- (1)

- 1.15 Wat het die Reserwebank gedoen sodat mense nie die "Ranelas" kan vervals nie? Noem enige TWEE dinge. (2)

- 1.16 Kies die korrekte antwoord tussen hakies. Skryf net die woord neer.

As 'n mens 'n kredietkaart gebruik, moet jy (voor/na) die transaksie daarvoor betaal. (1)

- 1.17 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf slegs die vraagnommer (1.17) en die letter (A–D) neer.

Moderne tegnologie het die manier waarop mense dinge koop verander, want mense ...

- A betaal nou baie minder vir die dinge wat hulle koop.
 - B kan self besluit wanneer hulle vir hulle inkopies wil betaal.
 - C kan dinge wat hulle wil hê van die huis af bestel en betaal.
 - D het nie meer kontant of 'n kredietkaart nodig vir hulle inkopies nie.
- (1)

TEKS B: VISUELE TEKS

Lees die visuele teks hieronder en beantwoord die vrae.

Kies kos vir energie en konsentrasie

Sekere soorte kos is beter as ander as ons vir lang tye energie wil hê en ons konsentrasie wil verbeter.

Goed					
Bruinbrood	Eiers	Broccoli	Bruinrys	Volgraan-ontbytgraankos	Water
Patats	Sardyne	Salm	Rou neute	Vrugte en sade	Verdunde vrugtesap

Minder goed					
Verfynde beskuitjies	Veselvry-ontbytgraankos	Wegneem-etes	Kos met 'n hoë vetinhoud	Energie-drankies met baie suiker of meer as drie koppies koffie per dag	

Bron: Magda Black, dieetkundige in Port Elizabeth THEUNS KRUGER, Grafika24

- 1.18 Kies die korrekte antwoord tussen hakies. Skryf net die woord neer.

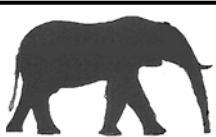
(Volgraan/Veselvry)-ontbytgraankos is die beste vir energie en konsentrasie. (1)

- 1.19 Noem enige EEN groentesoort wat goed is vir energie en konsentrasie. (1)
- 1.20 Hoekom is hoender minder gesond om te eet? (1)
- 1.21 Hoe weet ons dat daar iets warms in hierdie beker is? (1)
- 1.22 Jy is besig om vir die eksamen voor te berei. Hoekom is 'n toebroodjie met sardyne en 'n glas lemoensap beter vir jou as 'n burger en 'n koppie koffie? (1)
- 1.23 Dink jy 'n visuele teks is beter as 'n teks wat geskryf is? Sê JA of NEE en motiveer jou antwoord. (1)

TOTAAL AFDELING A: 30

AFDELING B: OPSOMMING**VRAAG 2****TEKS C: DIE AFRIKA-OLIFANT**

- Som die **KENMERKE** van die **AFRIKA-OLIFANT** in SEWE sinne op.
- Skryf die SEWE kenmerke PUNTSGEWYS neer.
- Nommer die sinne van 1 tot 7.
- Jou opsomming mag nie langer as 60 woorde wees nie.
- Dui die **KORREKTE** getal woorde aan die einde van die opsomming aan.

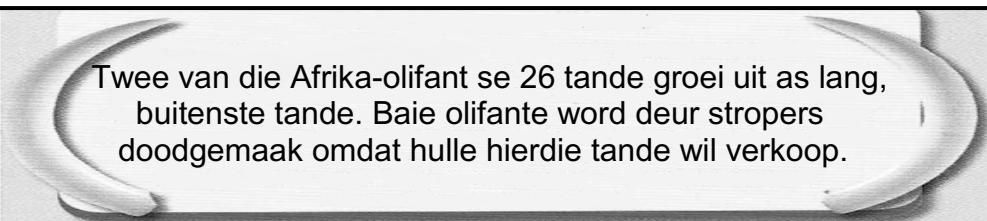
Die Afrika-olifant is die grootste landsoogdier. Dit is een van Suid-Afrika se "Groot Vyf". Baie mense besoek ons land juis om die olifante te sien.

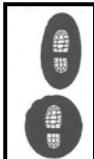
'n Mens se brein weeg ongeveer 1,5 kg. Die Afrika-olifant se brein kan tussen 4,3 en 5,4 kg weeg.

Leeus en renosters is ook groot, sterk diere, maar hulle ore is nie baie groot nie. Dis beslis nie so groot soos die Afrika-olifant se ore wat 1,83 m lank is nie.

Olifante se slurpe is eintlik verlengde neuse. Hierdie slurpe kan iets so klein soos 'n grondboontjie of so groot soos 'n 100 kg-stomp optel. Olifante gebruik hulle slurpe om water te drink en om bome uit te trek. Die Afrika-olifant spog met 'n slurp van tot 1,5 m lank.

Olifante het baie groot pote. Die Afrika-olifant het 'n ovaal agterpoot en 'n ronde voorpoot. 'n Mens kan nie olifante se tone duidelik sien nie.

Net soos baie ander diere, het olifante ook 'n klossie hare aan die punt van hulle sterte. Wie sou kon raai dat die Afrika-olifant se stert tot 11 kg kan weeg?

[Verwerk uit: *Sien Suid-Afrika Visuele Feite*]

TOTAAL AFDELING B:

10

AFDELING C: TAALSTRUKTURE EN -KONVENTIES**VRAAG 3****TEKS D: ADVERTENSIE**

Lees die advertensie hieronder en beantwoord die vrae.

3.1

Is daar 'n vinnige en maklike manier om 'n e-skyfie te kry?

3.2

Ja, baie maklik. Volg net twee eenvoudige stappe

3.3

Maak gereed vir Gauteng se e-paaie op die MAKLIKE manier.

VOLG NET TWEE MAKLIKE STAPPE: **3.4**

① Kry jou e-skyfie by 'n deelnemende verskaffer.

Checkers Hyper
Pick n Pay
SHOPRITE
cna
SPAR

Clicks

Dis definitief beter om 'n e-skyfie te kry!

② Registreer jou e-tolrekening aanlyn.

e-tol
Registreer hier aanlyn

www.sanral.co.za
of bel 0800 SANRAL (726 725)

[Verwerk uit: *Beeld*, Vrydag 25 Oktober 2013]

- 3.1 Watter BESKRYWENDE woorde gebruik die adverteerder in **3.1** om die leser te oorred om 'n e-skyfie te kry? Noem TWEE woorde. (2)
- 3.2 Skryf die sin in **3.2** oor en vul die LEESTEKEN in wat uitgelaat is. (1)

- 3.3 Kies die korrekte ANTWOORD. Skryf slegs die vraagnommer (3.3) en die letter (A–D) neer.

Watter SKRYFTEKEN word in die woord “e-paaie” gebruik?

- A Kappie
- B Deelteken
- C Koppelteken
- D Aksentteken

(1)

- 3.4 Die woord “manier” bestaan uit die volgende LETTERGREPE: ma–nier.

Verdeel nou die woord “registreer” in LETTERGREPE.

(1)

- 3.5 Gee ’n woord uit die advertensie wat dieselfde beteken (SINONIEM) as die woord tussen hakies.

Jy kan SANRAL se nommer (skakel) as jy meer van e-skyfies wil weet.

(1)

- 3.6 “Registreer jou e-tolrekening aanlyn.”

- 3.6.1 Watter WOORD in hierdie sin wys dat die adverteerder met elke leser praat?

(1)

- 3.6.2 Kies die korrekte ANTWOORD tussen hakies.

Die “e” in e-tolrekening verwys na (elektriese/elektroniese).

(1)

- 3.7 “Dis definitief beter om ’n e-skyfie te kry!”

Is hierdie stelling ’n FEIT of ’n MENING?

Motiveer jou antwoord in jou eie woorde.

(1)

- 3.8 Waarom, dink jy, het die adverteerder nie vir die twee mense gesigte ingeteken nie?

(1)

[10]

VRAAG 4**TEKS E: SPOTPREEN**

Kyk na die prent hieronder en beantwoord die vrae.

[Uit: Weg, Oktober 2009]

- 4.1 Gee die VERKLEININGSVORM van die woord tussen hakies.
Daar is een klein (probleem). (1)
- 4.2 Skryf die GETAL tussen hakies in woorde.
Ek het net (14) persent vir Wiskunde gekry. (1)
- 4.3 Kies die korrekte WOORD tussen hakies.
Jan se boeksak hang oor sy (regteskouer/regterskouer). (1)
- 4.4 Verander die onderstaande sin in 'n VRAAGSIN, sodat die onderstreepte deel van die sin die antwoord is.
Boetie gaan volgende jaar skool toe. (1)
- 4.5 VERBIND die sinne met die woord tussen hakies.
Ek sal hard leer. Ek wil slaag. (omdat) (1)

4.6 Skryf die sin in die LYDENDE VORM oor.

Die skoolhoof het Jan se rapport geteken.

Begin só: Jan se rapport ...

(1)

4.7 Hoe weet jy dat Jan se ma geskok was toe sy Jan se rapport sien? (1)

4.8 Kies die korrekte ANTWOORD tussen hakies.

“Jy is 'n regte **klipkop**, Jan!” is 'n voorbeeld van (letterlike/figuurlike) betekenis.

(1)

4.9 Skryf die sin oor in die INDIREKTE REDE.

Ma sê vir Jan: “Jy moet harder werk.”

Begin só: Ma sê vir Jan dat ...

(2)

[10]

VRAAG 5

5.1 TEKS F: LEESTEKS

Lees die teks hieronder en beantwoord die vrae.

TYD VIR MEKAAR

- 1 Wanneer iemand van (5.1.1) maklike (5.1.2) (kind + jare) praat, dink ek altyd terug aan die tyd (5.1.3) toe ek self 'n kind was. Daar was nie baie geld nie, maar dit was lekker tye.
- 4 Ons het soms so ver as 13 (5.1.4) kilometer gestap. Toe ek hoërskool toe is, het ek 'n fiets gekry. Ek het ook (5.1.5) (met dit/daarmee) na my eerste werk toe gery.
- 7 Ons moes toestemming vra as ons 'n eier wou bak, want eiers is vir ekstra inkomste verkoop. As jy uit 'n vertrek geloop het, moes jy die (5.1.8) ligte afskakel. Ons mag nie water gemors het nie en krane mag nie gedrup het nie.
- 11 (5.1.9) (Koffie, suiker, meel, ens.) moes tot aan die einde van die maand hou. As iets voor die tyd opgeraak het, moes ons maar daarsonder klaarkom.
- 14 My ma het die wasgoed in (5.1.10) koud water met die hand gewas – winter en somer. (5.1.11) (Water ... in ... bad), is in 'n groot kastrol gekook.
- 17 Daar was nie (5.1.12) (televisie/televiesie), selfone of (5.1.13) duur rekenaars nie. Die lewe was nie net 'n gejaag na wind nie – mense het tyd vir mekaar gehad.

- Sandra Pienaar

[Verwerk uit: Vrouekeur, 10 Mei 2010]

- 5.1.1 Gee die ANTONIEM van “maklike”. (Reël 1) (1)
- 5.1.2 Gee die korrekte SAMESTELLING van die woorde (kind + jare). (Reël 1) (1)
- 5.1.3 Gebruik die woord “toe” in ’n sin sodat dit ’n ANDER BETEKENIS het as in reël 2. (1)
- 5.1.4 Gee die AFKORTING vir “kilometer”. (Reël 4) (1)
- 5.1.5 Kies die korrekte ANTWOORD tussen hakies. (Reël 5) (1)
- 5.1.6 Skryf die sin oor en begin met die VETGEDRUKTE woord.
 Ons moes toestemming vra **as** ons ’n eier wou bak.
Begin só: As ons ’n eier wou bak, ... (1)
- 5.1.7 Skryf die sin oor in die VERLEDE TYD.
 Ma verkoop die eiers.
Begin só: Ma ... (1)
- 5.1.8 Gee die ENKELVOUD van “ligte”. (Reël 9) (1)
- 5.1.9 Gee EEN WOORD vir (Koffie, suiker, meel, ens.). (Reël 11) (1)
- 5.1.10 Skryf die korrekte VORM van “koud” neer. (Reël 14) (1)
- 5.1.11 Voltooi die INFINITIEF. Skryf die hele sin oor.
 (Water ... in ... bad), is in ’n groot kastrol gekook. (1)
- 5.1.12 Kies die korrekte SPELLING van die woorde tussen hakies. (Reël 17) (1)
- 5.1.13 Gee die INTENSIEWE VORM vir “duur”. (Reël 17) (1)
- 5.1.14 Skryf die sin oor in die ONTKENNENDE VORM.
 Mense het tyd vir mekaar.
Begin só: Mense het ... (1)

5.2 TEKS G: PRENT

Kyk na die prent hieronder en beantwoord die vrae.

5.2.2

Geluk, Nandi,
**jy pluk nou die
vrugte van jou
harde werk!**

5.2.3

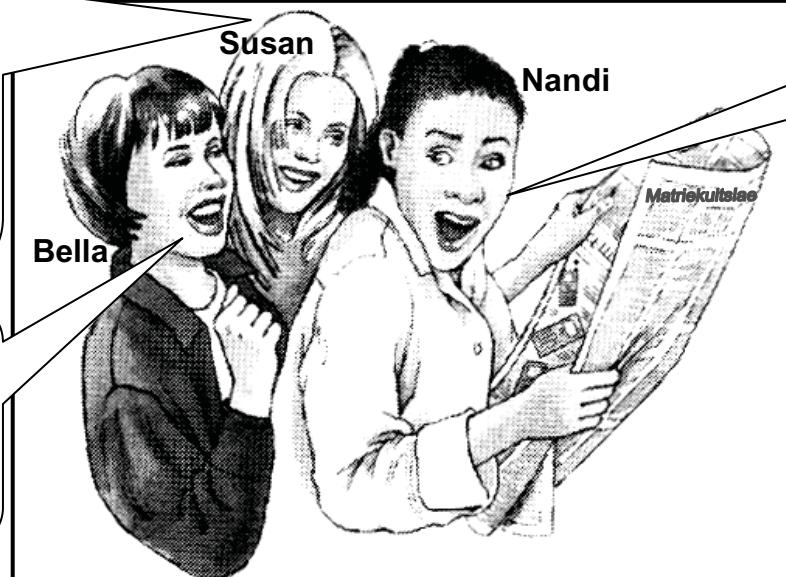
Sy het dit
verdien, Nandi.

5.2.6

Donkerkoppe
is tog
slimmer as
blondines!

Susan

Nandi

5.2.4

(Hoera/Sjuut),
ek het geslaag!

[Verwerk uit: *New Africa Lewensoriëntering*, Gr.10]

5.2.1 Kies die korrekte WOORD tussen hakies.

Die drie meisies kyk na die matriekuitslae in die (papier/tydskrif/koerant). (1)

5.2.2 Kies die korrekte BETEKENIS van Susan se woorde. Skryf slegs die vraagnommer (5.2.2) en die letter (A–D) neer.

“Geluk, Nandi, jy pluk nou die vrugte van jou harde werk!”

- A Noudat Nandi matriek geslaag het, gaan sy vrugte pluk op die plaas.
- B Nandi het hard gewerk; daarom het sy matriek geslaag.
- C Omdat Nandi hard gewerk het, het sy beter gedoen as haar maats.
- D Omdat Nandi hard gewerk het, kry sy nou 'n kans om vrugte te pluk.

(1)

5.2.3 Vervang die onderstreepte woord met die korrekte VOORNAAMWOORD. (1)

Sy het dit verdien, Nandi.”

5.2.4 Kies die korrekte TUSSENWERPSEL tussen hakies.

Nandi skree: “ ... , ek het geslaag!”

(1)

5.2.5 Kies die korrekte VOORSETSEL tussen hakies.

Bella staan (voor/langs/agter) Nandi. (1)

5.2.6 Kies die korrekte ANTWOORD. Skryf slegs die vraagnommer (5.2.6) en die letter (A–D) neer.

Bella se woorde is 'n voorbeeld van ...

- A manipulerende taal.
- B stereotipering.
- C denotasie.
- D gevoelstaal.

(1)
[20]

TOTAAL AFDELING C: 40

AFDELING D: LETTERKUNDE**FEESMAAL – EA Swanepoel**

Hierdie afdeling bestaan uit EEN VRAAG.

Beantwoord die vrae oor ALTWEE verhale.

VERHAAL A: TWEE GESIGTE (20)

EN

VERHAAL B: DIE KRISMISBOKKIE (20)**VRAAG 6****VERHAAL A: TWEE GESIGTE – Elise Muller**

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

Die mallemeule het gekom. Dit het mooi gelyk op die groen gras, want die hoë ronde gevarte was helder rooi en geel geskilder. Soos die meeste ander kinders van die dorp het Rinatjie en haar vriendinnetjie Rosa die middag toe dit daar opgeslaan is, na die uitspanplek geloop. Hulle het daar rondgedrentel, die gewerskaf eers van ver af gadegeslaan en toe al nader geloop, totdat hulle so digteby was dat hulle presies kon sien hoe alles lyk. Die perdjies was die wonderlikste.

6.1	Vir wie het Katrien vertel van die mallemeule wat kom?	(1)
6.2	Waar is die mallemeule opgeslaan?	(1)
6.3	Waarop het Rinatjie besluit sou sy ry toe Katrien vertel het van die mallemeule?	(1)
6.4	Hoeveel het dit vir 'n kind gekos om op die mallemeule te ry?	(1)
6.5	Kies die korrekte antwoord uit die blokkie hieronder om die sin mee te voltooi.	

Omdat Rosa baie geld gehad het, kon sy ... keer op die mallemeule ry.

drie; tien; ses

(1)

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

Die vreugde van die eerste rit op die mallemeule lê vertroebel in die ontsteltenis wat haar nou beet het.

En toe, opeens, die ramp. Daar, tien tree van haar af, was Katrien van die perdjie afgedwing, aarselend en ineengekrimp op die rand van die mallemeule. En toe die sprong!

Sy sluit haar oë. Dit baat nie. Sy sien dit maar nog: Katrien in die lug, die hande wyd gesprei, die mond oop ... Katrien wat val, val ...

6.6 Kies die KORREKTE antwoord.

Skryf die vraagnommer (6.6) en die antwoord (A–D) neer.

“Die **vreugde** van die eerste rit op die mallemeule lê vertroebel in die **ontsteltenis** wat haar nou beet het ...,” is 'n voorbeeld van ...

- A figuurlike betekenis.
- B klanknabootsing.
- C personifikasie.
- D kontras.

(1)

6.7 Wat sou jy met Katrien gedoen het as jy die kaartjiesverkoper was? (1)

6.8 Kies elke keer die inligting uit KOLOM B wat by die karakter in KOLOM A pas. Skryf die vraagnommer (6.8.1–6.8.4) en die antwoord (A–E) neer.

KOLOM A	KOLOM B
6.8.1 Katrien	A ... het nie vir ander mense omgegee nie.
6.8.2 Rosa	B ... was jaloers op die ander mense.
6.8.3 Rinatjie	C ... was 'n vrolike mens.
6.8.4 Die kaartjiesverkoper	D ... het maklik vir ander mense jammer gevoel. E ... het ander gehelp om op die perdjies te klim.

(4 x 1)

(4)

6.9 Skryf die volgende vier insidente onder mekaar oor in die VOLGORDE soos wat dit in die verhaal gebeur.

- Rinatjie en Rosa wou 'n tweede keer gaan ry, maar Rinatjie het omgedraai en weggehardloop.
- Rinatjie het haar twee vyftigsente vir Katrien gegee sodat Katrien weer kon ry.
- Die kaartjiesverkoper het Katrien gedwing om van die mallemeule af te klim.
- Rinatjie en Rosa het op die gras gaan sit nadat hulle gery het.

(4)

6.10 6.10.1 Hoe voel jy oor Rosa? (1)

6.10.2 Hoekom voel jy so? (1)

6.11 Rinatjie het regtig vir Katrien omgegee.

Sê waarom hierdie stelling WAAR is. (1)

6.12 Watter les, dink jy, het Rinatjie uit die incident by die mallemeule geleer? (1)

6.13 Kies die KORREKTE antwoord.

Skryf die vraagnommer (6.13) en die antwoord (A–D) neer.

Die tema van hierdie verhaal is ...

- A oneerlikheid.
- B vriendelikheid.
- C teleurstelling.
- D woede.

(1)

EN

VERHAAL B: *DIE KRISMISBOKKIE* – Audrey Blignaut

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

“Ek gaan wegloop,” snik hy. “Julle sal sien. Ek gaan wegloop plaas toe – Heuningrug toe of Elandsdrif toe. Ek gaan wegloop van die ou ... dorp af. Ek gaan plaas toe waar ek kan diere aanhou.”

Kleinboet spring op, gooi sy halfgeëte kweper in die magrietbos, vee vinnig met sy vuis oor sy vuil brilglase en sit af na Pappie toe.

6.14 Waarom wou Kleinboet wegloop?

(1)

6.15 Wie het die bokkie vir Kleinboet gebring?

(1)

6.16 Rietman het melk uit 'n bottel gedrink.

Sê waarom hierdie stelling ONWAAR is.

(1)

6.17 Kies die korrekte antwoord uit die blokkie hieronder om die sin mee te voltooi.

Rietman het ... sy intrek by ons geneem.

voor Kersfees; Oukersaand; Kersfees

(1)

6.18 Wat het Rietman tussen die blombeddings geëet?

(1)

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

“My bok wil nie regkom nie,” sê hy. “Die kinders het hom kapot gemaak met die jaery.” Ons het lekker pampoenkoekies vir die Oukersaand-ete, maar Kleinboet eet nijs daarvan nie.

Die Kersboom staan in die hoek van die eetkamer. Pappie het die kersies aangestek, maar ons bly aan die tafel sit, selfs nadat Kleinboet opgestaan het om weer na sy bok te gaan kyk. Dit was al heeltemal donker toe hy weer by die stoepstreetjies opkom. Hy loop stadig. Sy bril hang skeef oor sy linkeroog. Daar is nat semelkolle op sy hemp.

6.19 Kies die KORREKTE antwoord.

Skryf die vraagnommer (6.19) en die antwoord (A–D) neer.

As Kleinboet sê die kinders het die bokkie “**kapot gemaak**” met die jaery, bedoel hy dat die bokkie ... was.

- A verskrik
- B dood
- C baie siek
- D baie moeg

(1)

6.20 Gee TWEE redes waarom jy verskriklik hartseer sal wees as jy, soos Kleinboet, 'n troeteldier verloor.

(2)

6.21 Hoekom kan ons sê die titel, *Die Krismisbokkie*, pas by die gebeure in die verhaal?

(1)

6.22 Kies elke keer die inligting uit KOLOM B wat by die karakter in KOLOM A pas. Skryf die vraagnommer (6.22.1–6.22.4) en die antwoord (A–E) neer.

KOLOM A	KOLOM B
6.22.1 Pappie	A ... het eerste ontdek dat Rietman weg was.
6.22.2 Die verteller	B ... het die bruin bokkie in 'n straat teen 'n draad vasgekeer.
6.22.3 Dorpskinders	C ... het die kussingslope uitgehaal.
6.22.4 Kleinboet	D ... het eerste vir Rietman gesien.
	E ... het Oukersaand uit die Bybel gelees.

(4 x 1) (4)

6.23 Skryf die volgende vier insidente onder mekaar oor in die VOLGORDE soos wat dit in die verhaal gebeur:

- Rietman lig sy pote en spring hoog in die lug op.
- Die Here het hom nie laat doodgaan nie.
- Die volgendeoggend is ons almal vroeg in die tuin.
- Net soos al die dae vantevore staan Rietman langs die denneboom.

(4)

6.24 Watter duikertjie het doodgegaan?

(1)

6.25 Gee EEN rede hoekom jy dink Rietman teruggekom het.

(1)

6.26 Kies die KORREKTE antwoord.

Skryf die vraagnommer (6.26) en die antwoord (A–D) neer.

Die les wat ons uit hierdie verhaal kan leer, is dat ...

- A alles altyd goed eindig.
- B die natuur sy eie reëls het.
- C mense en diere altyd goeie vriende is.
- D almal altyd op Kersdag gelukkig is.

(1)
[40]

TOTAAL AFDELING D: 40
GROOTTOTAAL: 120

